

Jaarplan en begroting Kerk in Actie 2021

kerk
in actie

Protestantse
Kerk

Inhoudsopgave

Kerk in Actie	3
1. Voorwoord	4
2. Beleidskader: geloven in delen, delen in geloof	5
3. Kerncijfers	6
4. Doelen 2021	7
4.1 Algemene doelen	7
4.2 De Bijbel als levensbron	7
4.3 Kerken in de minderheid	8
4.4 Kinderen en jongeren	9
4.5 Mensen op zoek naar veiligheid	10
4.6 Armoedebestrijding	11
5. Programma's Kerk in Actie	12
5.1 Samen Kerk in Actie in Nederland	13
5.2 Samen Kerk in Actie Wereldwijd	14
6. Personeel en organisatie	18
6.1 Formatie	18
6.2 Organisatie	19
6.3 Kosten Directie	20
7. Begroting 2021 Kerk in Actie	21
7.1 Staat van baten en lasten	21
7.2 Resultaatverdeling	22
7.3 Toelichting op de begroting	23
7.4 Vermogen: beleid en normering	25
7.5 Financiële ratio's	26

Vaststelling

Uitgebracht door:

Bestuur Dienstenorganisatie Protestantse Kerk
Utrecht, 25 januari 2021

Vastgesteld door:

Kleine Synode
d.d. xxxxxxxx rapport VA xx-xx

Kerk in Actie

Colofon

Naam en vestigingsplaats

Kerk in Actie
Postbus 456
3500 AL Utrecht
Telefoon: (030) 880 14 56
Fax: (030) 880 14 57
E-mail: info@kerkinactie.nl
Internet: www.kerkinactie.nl

Bezoekadres:

Joseph Haydnlaan 2a, Utrecht

Missie Kerk in Actie

Kerk in Actie is het merk waaronder de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk het werk uitvoert ten behoeve van de ondersteuning van de missionaire en diaconale opdracht van de kerk. De missie en visie van Kerk in Actie wordt samengevat in de kernboodschap *Geloven in delen, delen in geloof*. Wereldwijd komen kerken, organisaties en mensen in actie tegen armoede en onrecht. Kerk in Actie ondersteunt plaatselijke gemeenten die in actie zijn of in actie willen komen. Samen vormen we een kerk in actie. We geloven dat ieder mens is geschapen naar Gods beeld en dat daarom ieder mens telt. Daarom voelen we ons geroepen om met onze wereldwijde gemeenschap te delen wat ons gegeven is: tijd en talent, aandacht en zorg, geloof, geld en goed.

Kerk in Actie binnen de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland

De generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland laat zich, overeenkomstig ordinantie 11 artikel 18 lid 1 en 2 van de kerkorde, voor de verzorging van de generale financiën van de kerk bijstaan door het bestuur van de dienstenorganisatie. Dat beheert de aan zijn zorg toevertrouwde vermogensrechtelijke aangelegenheden van de Protestantse Kerk in Nederland. Een deel van de activiteiten van de dienstenorganisatie wordt uitgevoerd onder de naam Kerk in Actie van de Protestantse Kerk in Nederland.

Kerk in Actie werkt in Nederland samen met de Federatie van Diaconieën in activiteiten en projecten op het terrein van diaconaat. De Federatie van Diaconieën behartigt de belangen van de protestantse diaconieën. De Federatie ziet toe op een juiste besteding van financiële middelen ten behoeve van het landelijke en internationale diaconale werk.

Kerk in Actie is lid van ACT (Action by Churches Together), de internationale koepel van kerken en christelijke organisaties verbonden met de Wereldraad van Kerken. Samen kun je meer bereiken, en dat geldt vooral op het terrein van noodhulp, waar snelheid en slagkracht van belang is.

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarplan en de begroting van Kerk in Actie voor 2021. Het jaarplan geeft inzicht in het werk van Kerk in Actie en de plannen voor 2021.

Kerk in Actie werkt in Nederland en wereldwijd in ruim 30 landen. In 2020 hebben we overal ter wereld aan den lijve ondervonden hoezeer we met elkaar verbonden zijn. De gevolgen van de COVID-19-epidemie beïnvloeden de levens van miljoenen. Ook in Nederland hebben we ervaren dat mensen kwetsbaar zijn en dat zekerheden kunnen wankelen. Een crisis maakt breuklijnen in de samenleving zichtbaar, maar roept ook solidariteit en betrokkenheid wakker. Het diaconale werk van Kerk in Actie in Nederland bijvoorbeeld kreeg een nieuwe impuls door het platform #Nietalleen, waarin kerken en organisaties samenwerken aan het bieden van lokale hulp. Wereldwijd zagen we dat kerken en met hen verbonden organisaties vergelijkbare initiatieven opzetten, met veel veerkracht, creativiteit en inventiviteit.

We delen één wereld. Miljoenen mensen zijn op de vlucht en hebben hulp nodig. Hun situatie raakt ook de gemeenschappen in de landen waar zij een veilige plek zoeken. Als wereldwijd netwerk is Kerk in Actie aanwezig waar urgente problemen zijn: bijvoorbeeld in het Midden-Oosten, Griekenland en Nederland. Om te helpen waar het nodig is, maar ook om elkaar te bemoedigen en te inspireren. Dat is de kracht van samen de kerk in actie zijn.

De missie van Kerk in Actie wordt kernachtig samengevat in *Geloven in delen, delen in geloof*. De kerk is het lichaam van Christus – geen instituut, maar een wereldwijde gemeenschap van mensen, broeders en zusters. We worden niet verbonden door een organisatie maar door een relatie, met elkaar en met God.

Ons werk is mogelijk door steun vanuit gemeenten en particuliere donateurs, en bijdragen vanuit stichtingen, fondsen en de overheid. Kerk in Actie kan een beroep doen op een trouwe achterban. Deze steun is hard nodig. Wij zijn dankbaar dat in 2020 de betrokkenheid bij de nood dichtbij en ver weg hoog bleef. Ook voor 2021 hopen we op uw solidariteit, gebed en financiële steun.

Bij het begin van de COVID-19-epidemie in maart 2020 ontvingen we een gebed van de Verenigde Kerk in Canada, dat we deelden met ons wereldwijde netwerk. Dit is ook ons gebed voor 2021:

*God, help us to reach out with our hearts when we can't touch with our hands
Help us to be socially connected when we have to be socially distant
Help us to love as perfectly as we can knowing that 'perfect love casts out all fear'
(1 Johannes 4:18: 'De liefde laat geen ruimte voor angst; volmaakte liefde sluit angst uit.')*

G.F. Sollman
programma-manager a.i. Kerk in Actie

Ing. G.J. de Groot
algemeen directeur Kerk in Actie

2. Beleidskader: Geloven in delen, delen in geloof

Het werk van Kerk in Actie wordt uitgevoerd in programma's en activiteiten, en is onderdeel van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. De synode van de Protestantse Kerk in Nederland heeft in 2017 het beleidskader voor het werk van Kerk in Actie vastgesteld. Dit kader geeft richting in de periode tot en met 2025.

Begin 2021 wordt voor de dienstenorganisatie een strategisch beleidskader vastgesteld ('De toekomst open tegemoet'). De eerder gekozen positionering voor Kerk in Actie wordt daarin bevestigd en geactualiseerd:

- **Kerk in Actie is het orgaan van de Protestantse Kerk in Nederland voor zending en diaconaat**

We werken namens plaatselijke gemeenten in Nederland en met kerken en christelijke organisaties in Nederland en wereldwijd.

- **Kerk in Actie is deel van een wereldwijd netwerk**

Via ons netwerk werken we aan verkondiging van het evangelie (zending), armoedebestrijding en hulp aan de meest kwetsbaren (diaconaat). In aansluiting op de beweging van de Protestantse Kerk ('terug naar de kern') kiest Kerk in Actie voor een focus op een aantal herkenbare prioriteiten.

- **Samen de Kerk in Actie**

We faciliteren en steunen het in actie komen van plaatselijke gemeenten om te bouwen aan een toekomst waarin ieder mens telt. Kerk in Actie doet dat samen met plaatselijke gemeenten in Nederland en samen met partners wereldwijd. We stimuleren plaatselijke gemeenten en partners wereldwijd om – op basis van eigen kracht en visie – de samenwerking te zoeken met andere partijen om zo concrete doelstellingen te kunnen bereiken. Om mensen en middelen gericht in te kunnen zetten, kiest Kerk in Actie prioriteiten die onderling met elkaar verbonden zijn.

Kerk in Actie richt zich op de volgende vijf prioritaire thema's:

1. **De Bijbel als levensbron:** evangelieverkondiging en het toegankelijk maken van de Bijbel.
2. **Kerken in de minderheid:** solidariteit met kerken in een minderheidspositie.
3. **Kinderen en jongeren:** kansen voor kinderen en jongeren in de knel.
4. **Mensen op zoek naar veiligheid:** hulp aan vluchtelingen en ontheemden om het eigen leven weer te kunnen oppakken.
5. **Armoedebestrijding:** ondersteuning van plaatselijke diaconieën rond het thema armoedebestrijding en als onderliggend thema bij de prioriteiten 2, 3 en 4.

In 2021 zullen we meer expliciete aandacht geven aan de plek van duurzaamheid en zorg voor de schepping. Kerk in Actie is in Nederland (samen met Tear) een promotor van 'groene kerken', een aansprekende en succesvolle aanpak om plaatselijke gemeenten te betrekken bij duurzaamheid. Daarnaast steunen we in verschillende landen projecten op het gebied van duurzaamheid en het omgaan met klimaatverandering.

3. Kerncijfers

De financiële stand van zaken van Kerk in Actie wordt weergegeven in de tabel met kerncijfers.

In de volgende hoofdstukken presenteren we ons jaarplan voor 2021. We bespreken eerst onze doelen aan de hand van de vijf prioriteiten van Kerk in Actie. Daarna volgt de begroting steunverlening, waarbij we per land/regio toelichten hoe we de fondsen inzetten. Vervolgens volgt de algemene begroting van Kerk in Actie, met een toelichting.

Kerncijfers Kerk in Actie	Norm	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
<i>Balanstotaal in € 1.000</i>		25.281	27.351	26.327
<i>Resultaat</i>		-2.070	-563	-1.794
<i>Baten in € 1.000*</i>		27.050	26.590	27.179
<i>Lasten in € 1.000</i>		29.120	27.155	28.973
<i>Bestedingspercentage baten</i>		91,0%	87,6%	92,3%
<i>Bestedingspercentage lasten</i>	<i>min. 70%</i>	84,6%	85,8%	86,6%
<i>Kosten werving particulieren & kerken in %</i>	<i>max. 12,5%</i>	12,5%	12,5%	12,5%
<i>Kosten beheer & administratie in %</i>	<i>4,5-4,75%</i>	4,7%	2,9%	2,7%
<i>Personele lasten in € 1.000</i>		3.035	2.814	2.674
<i>Ziekteverzuim in %</i>		4,0%	4,0%	5,8%
<i>Basisformatie in fte</i>		30,7	30,5	28,4
<i>Bijzondere formatie in fte</i>		5,0	5,0	2,0

* incl. financiële baten en lasten

Met dankbaarheid kunnen we constateren dat de inkomsten van particulieren van Kerk in Actie in de afgelopen jaren op peil zijn gebleven. De COVID-19-pandemie heeft uiteraard effect op de inkomsten van Kerk in Actie, maar dat effect is in 2020 beperkt gebleven. Hoewel er voor de inkomsten en de bestedingen aan projecten (uiteraard) onzekerheid is over de effecten van de pandemie, hebben wij gekozen voor een gelijkblijvend niveau van inkomsten en uitgaven voor steunverlening ten opzichte van 2020.

Het werk van Kerk in Actie heeft een breed draagvlak in de plaatselijke gemeenten van de Protestantse Kerk. Het motto *Geloven in delen, delen in geloof* brengt het werk van Kerk in Actie daar waar het hoort: in het hart van de kerk. We hebben de benadering die wij eerder kozen, voortgezet in 2020. Er zijn verschillende nieuwe vormen van contact met gemeenten waardoor verbreding van de steun voor Kerk in Actie ontstaat. Bijvoorbeeld door projecten als 'Friesland voor Rwanda' en 'Delta voor Indonesië'.

Kerk in Actie heeft de ambitie om tot en met 2025 de omvang van steunverlening wereldwijd verder te vergroten en ten minste op een niveau te houden dat vergelijkbaar is met de periode 2017-2019. De ontwikkeling van de inkomsten en reserves wordt maandelijks gerapporteerd, zodat we zo nodig kunnen bijsturen. Het beleidskader geeft een duidelijke richting voor sturing en aanpassing. Het is in 2020 geactualiseerd voor de periode 2021-2025.

4. Doelen 2021

In dit hoofdstuk bespreken we de doelen voor het werk van Kerk in Actie in 2021. We formuleren deze doelen aan de hand van de vijf prioriteiten. Deze doelen krijgen een afzonderlijke vertaling in landenplannen (niet opgenomen in dit jaarplan). Daarin beschrijven we per land hoe we aan de prioriteiten werken, met welke partners, welke doelen en welk bedrag aan steunverlening. Voor 2021 is voor steunverlening in binnen- en buitenland een bedrag beschikbaar van € 18.480 k.

4.1 Algemene doelen

Scherpte in de inhoudelijke focus krijgen gaat niet vanzelf, het kost tijd. Kerk in Actie is in 2020 een impactproject gestart om de inhoudelijke prioriteiten te koppelen aan concrete doelstellingen waarvan de impact gemeten kan worden. Door de COVID-19-crisis heeft dit project vertraging opgelopen. We blijven werken aan het definiëren van indicatoren en de koppeling van de projecten aan de prioriteiten.

In 2021 wil Kerk in Actie de in 2020 genomen COVID-19-maatregelen voortzetten. Deze maatregelen hebben als doel dat de partners van Kerk in Actie in staat blijven om hun werk voort te zetten en/of aan te passen aan de nieuwe situatie. Daarnaast worden partners in staat gesteld om extra activiteiten te ontplooiën om hun doelgroepen praktisch te ondersteunen bij het opvangen van de gevolgen van de corona-epidemie.

Voor 2021 stellen we de volgende doelen om kwaliteit, zichtbaarheid en impact van het werk te vergroten:

- Alle nieuwe projecten en activiteiten hebben een **expliciete link met de gekozen prioriteiten** en dragen bij aan versterking van het profiel van Kerk in Actie op deze onderwerpen.
 - Eind 2021 is een **nulmeting** gedaan van alle projecten op basis van de resultaten van het impactproject.
 - Afronding van het traject voor **ISO-certificering**.
 - Het in 2020 gestarte traject om aan de **kwaliteitseisen voor noodhulp** te voldoen (Core Humanitarian Standards) wordt afgerond in 2021.
 - De **inkomsten** voor Kerk in Actie blijven in 2021 minimaal op het niveau van 2020.
 - Het aantal plaatselijke gemeenten dat verbonden is met Kerk in Actie in een **samenwerkingsverband** op land of thema is toegenomen met 20%.
- Hieronder werken we onze specifieke doelen per prioriteit uit.

4.2 De Bijbel als levensbron

Wat doet Kerk in Actie in 2021 met de Bijbel?

Aandacht voor het gebruik van de Bijbel heeft een nieuwe urgentie gekregen, zowel in Nederland als wereldwijd. De Protestantse Kerk heeft een heldere keuze gemaakt voor een missionair profiel waarbij bevordering van het bijbelgebruik als een beleidsvoornemen is geformuleerd. Kerk in Actie wil hieraan bijdragen door een programmatische inzet. Daarin verbinden we de ervaring uit de wereldkerk met missionaire en diaconale activiteiten in Nederland. We stellen de Bijbel centraal en werken dit uit in drie doelstellingen voor 2021:

- **Stimuleren van een levende omgang met de Bijbel**

Kerk in Actie wil eraan bijdragen dat mensen de Bijbel kunnen lezen in verbinding met het dagelijks leven en dat ze mede daardoor geïnspireerd worden om van betekenis te zijn in hun directe omgeving. We ondersteunen organisaties in het buitenland die met groepen de Bijbel lezen vanuit de eigen ervaringswereld en die methoden aanreiken waarmee mensen zelf de betekenis van de Bijbel kunnen ontdekken. Vooral in Latijns-Amerika en Zuid-Afrika hebben we sterke partners op dit gebied. In 2021

ondersteunen we het opzetten van vergelijkbare vernieuwende initiatieven in andere landen. In 2020 is een medewerker aangesteld om uitgezonden te worden naar de Fundación Universitaria Bautista in Colombia. Een belangrijk deel van de werkzaamheden zou gericht zijn op het verstaan van de Bijbel in een context van (post)conflict en verzoening. Vanwege de coronacrisis was het in 2020 niet mogelijk om deze uitzending te realiseren.

Naast het ontwikkelen en toepassen van methoden van bijbellezen ondersteunt Kerk in Actie ook het trainen van gemeenteleden om groepswork rond de Bijbel te faciliteren. We werken samen met het Nederlands Bijbelgenootschap en bijbelgenootschappen in onder andere Bangladesh, de Golfstaten en Egypte om materiaal voor specifieke doelgroepen ter beschikking te stellen en het actief lezen van de Bijbel te bevorderen (in de sfeer van randvoorwaarden, denk aan: bijbelvertaling, alfabetisering).

- **Kerkleiders stimuleren gemeenteleden actief om de kracht van bijbelverhalen te ontdekken**

Kerk in Actie ondersteunt training en toerusting van kerkelijk kader om gemeenteleden actief te betrekken bij een levende omgang met de Bijbel. We vinden het belangrijk om hierover met kerkelijk kader en kerkleiding in gesprek te gaan.

- **Partnerorganisaties maken zichtbaar hoe de Bijbel in hun werk een inspiratiebron is**

Kerk in Actie gaat met haar partners het gesprek aan over de rol van de Bijbel in hun werk en activiteiten. We willen onderlinge uitwisseling mogelijk maken over hoe de Bijbel onderdeel kan zijn van (diaconale) programma's.

4.3 Kerken in de minderheid

Wat doet Kerk in Actie in 2021 met en voor kerken in de minderheid?

In steeds meer landen staat de verhouding tussen godsdiensten op scherp en de positie van minderheidskerken onder druk. Kerk in Actie geeft prioriteit aan het werk van kerken in zo'n minderheidspositie. De urgentie is groot: begin 20e eeuw was 20% van de bevolking in het Midden-Oosten christen, nu nog slechts 4%. Ons wordt gevraagd om hen te ondersteunen bij hun verlangens om kerk te kunnen blijven op de plek waar zij dat soms al eeuwenlang waren. We willen de kerk versterken daar waar zij kwetsbaar is. Dat werken we uit in drie doelstellingen:

- **Kerken zijn betrokken bij het opkomen voor vrijheid van godsdienst en geloofsovertuiging**

Kerk in Actie steunt partners die zich inzetten voor rechten voor minderheden en de vrijheid van godsdienst/geloofsovertuiging. Dit gebeurt meestal in coalities, met andere (religieuze) organisaties. Waar nodig en mogelijk helpen we om het geluid van kerken in de verdrukking te laten horen bij politici en beleidsmakers.

- **Kerkleiders en kerkelijk kader zijn goed opgeleid en toegerust**

In landen waar het christendom bedreigd wordt – in het bijzonder in landen met een moslimmeerderheid – ondersteunt Kerk in Actie kerkleiders en lokale geloofsgemeenschappen om kerk te zijn in die moeilijke context. We investeren in de opleiding van kader voor deze kerken, vooral daar waar men inzet op nieuwe vormen die aangepast zijn aan de context, bijvoorbeeld internetonderwijs voor verspreide kleine gemeenschappen.

- **Lokale gemeenten bouwen bruggen naar de directe omgeving**

Voor veel kerken in minderheidsposities is diaconaal werk een goede (en soms de enig mogelijke) manier om zichtbaarheid en acceptatie in de samenleving te bewerkstelligen. Kerk in Actie steunt kerken in het Midden-Oosten en in sommige landen van Afrika bij noodhulp aan slachtoffers van conflict en geweld. We maken daar in 2021 opnieuw extra middelen voor vrij. Voor kerken in een minderheidspositie is bruggen bouwen naar andere geloofsgemeenschappen van fundamenteel belang. We zetten daarbij vooral in op het samenwerken van verschillende geloofsgemeenschappen in projecten

voor sociale verandering. In Pakistan, Egypte en Kenia zijn drie pilots gestart waarbij moslims en christenen samenwerken om jongeren aan een baan en inkomen te helpen. De resultaten van deze proefprojecten worden zorgvuldig beschreven om ervan te leren voor vervolgprojecten en mogelijke nieuwe projecten in andere landen.

Ervaringen delen

Predikanten en diakenen in Nederland kunnen veel leren van de ervaringen in de wereldkerk. De Protestantse Kerk is op veel plaatsen in Nederland immers ook een minderheid. Ze staat voor de uitdaging om met minder middelen en mensen een geloofwaardig getuigenis te geven in de eigen context. Ook in Nederland is het diaconale werk van de kerk steeds belangrijker voor een zichtbaar profiel in de samenleving. Diaconaat kan nog veel meer kleur en herkenbaarheid krijgen als uiting van de kerk als vindplaats van geloof, hoop en liefde.

Kerk in Actie draagt daar in 2021 aan bij door actief de publiciteit te zoeken en het diaconale werk van plaatselijke gemeenten in de schijnwerpers te zetten, onder andere door de participatie in #Nietalleen. Daarnaast ondersteunen we nieuwe diaconale presentieplekken in regio's waar de kerk kwetsbaar is en waar ook veel diaconale nood is. Binnen deze doelstelling stimuleren we plaatselijke gemeenten in Nederland om contact te zoeken met nieuwe gelovigen in migrantenkerken en om andersgelovigen te ontmoeten.

4.4 Kinderen en jongeren

Wat doet Kerk in Actie in 2021 met en voor kinderen en jongeren?

De prioriteit 'kinderen en jongeren' start vanuit een diaconaal perspectief. Diaconaat hoort bij de kerk: het beweegt zich vanuit de kerk en mét de kerken naar de wereld. Diaconaal werk brengt ook vragen terug naar de kerk als instituut. Gemotiveerd en geïnspireerd door de Bijbel wil Kerk in Actie werken aan een wereld waarin kinderen en jongeren veilig opgroeien en zich stabiel kunnen ontwikkelen. Kerken kunnen daar een bijdrage aan leveren door zélf inclusief te denken en kinderen en jongeren voluit een plaats te geven. We hebben vier doelen:

- **Kerken en andere partnerorganisaties werken aan bewustwording en spelen een actieve rol in het bevorderen van veiligheid voor (kwetsbare) kinderen en jongeren**

Kerk in Actie wil bijdragen aan een veilige leefomgeving waarin kinderen zich lichamelijk en geestelijk kunnen ontwikkelen. Dit doen we door partners te stimuleren oog te hebben voor de situatie van kinderen en jongeren én door activiteiten te ondersteunen die kwetsbare kinderen en jongeren beschermen en een betere kans geven. We hebben een uniek netwerk van partners die in hun eigen context en vanuit een bijbelse opdracht willen en kunnen werken aan inclusiviteit en kansen voor jongeren, binnen en buiten de kerk.

De situatie van kinderen en jongeren is een speerpunt bij de diaconale inzet van kerken, zowel in Nederland – waar 10% van de kinderen onder de armoedegrens leeft – als wereldwijd. Een praktisch handvat in Nederland biedt de succesvolle actie 'vakantietas'. We voeren die ook in de zomervakantie van 2021 uit met als doelstelling dat meer dan 300 gemeenten meedoen.

- **Kinderen hebben toegang tot goed onderwijs totdat zij een basisdiploma hebben behaald**

Kerk in Actie ondersteunt partners zodat zij in hun context bijdragen aan de norm 'alle kinderen naar school'. Veel van onze partners, onder meer in India, hebben ervaring met het uit arbeid halen en naar school brengen van meisjes en jongens. Kerken kunnen hier een specifieke bijdrage aan leveren door normstelling richting ouders en de gemeenschap. Bovendien zijn kerkelijke partners vaak – zeker in Afrika en het Midden Oosten – zelf betrokken bij onderwijs (christelijke scholen).

- **Jongeren (15-25) versterken hun vaardigheden en staan zelfstandig en positief in het leven**

Kerk in Actie ondersteunt partners die zich specifiek richten op jongeren die 'drop-outs' dreigen te worden. In vrijwel alle landen waar we werken, is perspectief en werkgelegenheid voor jongeren dé grote uitdaging. Met ons netwerk kunnen we partners steunen en stimuleren om zich voor deze doelgroep in te zetten. Partnerkerken kunnen een positieve rol spelen door jongeren een gevoel van eigenwaarde en 'erbij horen' te geven en door met andere organisaties samen te werken aan vakopleidingen en toegang tot de arbeidsmarkt.

- **Binnen kerken is er ruimte voor kinderen en jongeren in structuur en spiritualiteit**

Kerk in Actie wil er – in Nederland en wereldwijd – aan bijdragen dat kerken samen met jongeren een inclusief jongerenbeleid maken dat aansluit op de eigen context. We willen kerken stimuleren om zich aan te sluiten bij het beleid van de Wereldraad van Kerken t.a.v. *child friendly churches*. In verschillende landen zijn we via partners betrokken bij de lobby voor de rechten van kinderen. We stimuleren kerken om zich samen met anderen te verzetten tegen uitbuiting en misstanden. Voor de Protestantse Kerk en voor het internationale netwerk van Kerk in Actie is aandacht voor jongeren een gemeenschappelijk thema. In samenwerking met Jong Protestant willen we bijdragen aan het uitwisselen van kennis en ervaring tussen de Protestantse Kerk en partners wereldwijd.

4.5 Mensen op zoek naar veiligheid

Wat doet Kerk in Actie in 2021 met en voor mensen op zoek naar veiligheid?

Wereldwijd zijn er meer dan 65 miljoen mensen op drift, gevlucht voor hongersnood en geweld. Kerken die vluchtelingen helpen, doen dat vanuit een bijbels perspectief: de waardigheid van ieder mens als schepsel van God. Met het opkomen voor vluchtelingen maakt Kerk in Actie zichtbaar wat kerken wereldwijd kunnen betekenen: een gastvrije en uitnodigende gemeenschap zijn én concrete hulpverlening bieden. We zien de hulp aan vluchtelingen en ontheemden als een topprioriteit waar we integraal aan werken, in Nederland en in het buitenland. We voeren onze opdracht uit samen met kerken in de landen van herkomst en in de landen van opvang, en we staan vluchtelingen bij die in Europa en Nederland terechtkomen. Dit werken we uit in vier doelstellingen:

- **Helpen in crisissituaties**

Kerk in Actie voorziet in directe noodhulp via kerkelijke kanalen. Zoals gezegd krijgen kinderen en jongeren extra aandacht in deze hulp, bijvoorbeeld door het aanbieden van veilige speelplekken, scholing, traumacounseling en psychologische ondersteuning. We willen de capaciteit van het kerkelijk netwerk vergroten om voorbereid te zijn op rampen en om snelle hulp (*rapid response*) te bieden. Ook in 2021 willen we in een aantal landen kerken trainen om goede *first responders* te zijn en zich aan te sluiten bij lokale netwerken en rampenplannen. Dit gebeurt in samen met het ACT¹-forum – waarvan Kerk in Actie lid is – in de landen van uitvoering, ondersteund door het ACT-secretariaat in Genève. In 2020 werd een groot aantal landen in Afrika en Azië getroffen door sprinkhanenplagen, die de oogst verwoestten en arme families op het platteland in hun bestaan bedreigden. Kerk in Actie ondersteunt programma's in Pakistan, Zuid-Soedan en Ethiopië om deze gezinnen te helpen en zal deze steun in 2021 voortzetten. Via de ACT-leden kunnen we effectieve noodhulp verlenen bij grote rampen in het land waar de ramp plaatsvindt. In 2021 zetten we de hulpverlening in Libanon voort, met Kerk in Actie-middelen en gelden uit de nationale Giro 555-actie 'Help slachtoffers Beiroet'. In 2020 is een substantieel deel van de noodhulpgelden ingezet voor de gevolgen van COVID-19 voor kwetsbare groepen. We hebben in de begroting van 2021 meer middelen voor noodhulp vrijgemaakt, onder meer voor COVID-19-gerelateerde noodhulp.

- **Preventie en vergroten van de weerbaarheid van lokale gemeenschappen**

¹ Wereldwijd kerkelijk netwerk: Action by Churches Together (ACT)

In een aantal landen steunt Kerk in Actie het voorbereid zijn op (natuur)rampen, bijvoorbeeld door het aanleggen van overloopgebieden en veilige schuilplekken. Kerken op het platteland, bijvoorbeeld in Kameroen en in Ethiopië, werken actief aan weerbaarheid tegen de gevolgen van klimaatverandering. Met aanpassingen in het boerenbedrijf zorgen ze dat er een toekomst blijft en dat mensen niet hoeven te vluchten. Wij steunen hen daarbij.

In Nederland bieden we plaatselijke gemeenten een handelingsperspectief om met kleine stapjes bij te dragen aan minder CO₂-uitstoot, door een 'groene kerk' te worden. Ook kerken in Indonesië gaan met dit handelingsperspectief aan de gang en andere kerken hebben belangstelling getoond.

- **Perspectief op een nieuw bestaan bieden**

In 2019 en 2020 heeft Kerk in Actie een pilot uitgevoerd in Jordanië met als doel dat vluchtelingen een eigen onderneming kunnen opstarten en zo een inkomen kunnen verwerven. In 2021 willen we deze ervaring in andere noodhulp situaties inzetten. We zoeken daarvoor de samenwerking met partijen die expertise hebben op het gebied van economische ontwikkeling. Kerken worden in toenemende mate geconfronteerd met de gevolgen van wereldwijde vluchtelingenstromen en zijn op zoek naar hun rol bij het bieden van perspectief.

Met de GZB onderzoekt Kerk in Actie de rol van kerken in zuidelijk Afrika bij de opvang van illegale migranten en ongedocumenteerden. De bijeenkomsten in 2020 konden niet doorgaan vanwege COVID-19, maar we hopen in 2021 een aantal activiteiten van kerken ter plaatse te ondersteunen. Ook in Nederland werken we via lokale gemeenten aan initiatieven die perspectief bieden aan nieuwkomers. Kerken kunnen veel doen om vluchtelingen bij de lokale gemeenschap te betrekken.

- **Misstanden signaleren**

Plaatselijke gemeenten willen niet alleen hulp bieden in crisissituaties, maar ook misstanden aankaarten. Kerken komen in actie als ze onrecht signaleren. Kerk in Actie is daarin een bondgenoot: we bundelen ervaringen en zoeken wegen om onrecht aan te kaarten en zaken te veranderen. Op basis van signalen van lokale kerken – in Nederland en in landen van herkomst of opvang – zetten we via onze netwerken structurele problemen op de beleidsagenda.

We zetten ons specifiek in voor ongedocumenteerden en kinderen in vluchtelingenkampen in Griekenland. Samen met andere organisaties pleiten we voor een ruimhartiger toelatingsbeleid voor alleenreizende kinderen. Daarnaast hebben we bijzondere aandacht voor de positie van mensen die om hun geloof zijn gevlucht of die niet kunnen terugkeren naar het land van oorsprong.

4.6 Armoedebestrijding

Wat doet Kerk in Actie met het thema armoedebestrijding?

Rond het thema armoede hebben we de volgende doelstellingen:

- **Ondersteuning van plaatselijke diaconieën rond het thema armoede**

(Zie ook de begroting Kerk in Actie binnenland). In 2020 was Kerk in Actie van plan een pilot uit te voeren om mensen in armoede zelf te betrekken bij het aangeven van mogelijkheden om hun situatie te verbeteren. Hierbij zouden we gebruikmaken van een methode van de Church of Scotland. Door de corona-epidemie is dit niet gerealiseerd. In het kader van de vernieuwing van de dienstverlening bekijken we in 2021 opnieuw hoe het diaconaat samen met de doelgroepen vormgegeven kan worden.

- **Ondersteuning van kwetsbare groepen met directe hulp en met het bieden van perspectief**

Dit punt is hierboven uitgewerkt bij 'kinderen en jongeren' en 'mensen op zoek naar veiligheid'.

5. Programma's Kerk in Actie

Kerk in Actie werkt met vier budgetlijnen: binnenlands diaconaat, zending, werelddiaconaat en noodhulp. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de begroting per budgetlijn. Daarna volgt een toelichting op de geplande besteding van de gelden – per prioriteit en per land/regio.

Programma's Kerk in Actie: (x € 1.000)	Binnenl. diaconaat	Zending	Wereld- diaconaat	Noodhulp	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
Baten van particulieren	1.714	6.579	11.853	3.398	23.544	22.780	22.813
Baten van gemeenten	473	0	0	0	473	420	431
Baten van andere organisaties	126	1.681	1.113	81	3.000	3.290	3.731
Baten van overheden	0	0	0	0	0	0	0
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	2	0
Overige baten	33	0	0	0	33	100	203
Beschikbaar voor doelstelling	2.346	8.260	12.966	3.479	27.050	26.592	27.179
Subsidies en bijdragen	880	5.500	7.600	4.500	18.480	17.955	20.364
Overige doelbestedingen	897	1.798	2.533	929	6.157	5.343	4.716
Totaal programma's	1.777	7.298	10.133	5.429	24.637	23.298	25.080
Kosten beheer en administratie	289	409	438	230	1.365	800	785
Wervingskosten	230	832	1.621	435	3.118	3.057	3.108
Besteed aan doelstelling	2.296	8.539	12.191	6.094	29.120	27.155	28.974
Resultaat	50	-280	775	-2.615	-2.070	-563	-1.794

De beschikbare middelen worden per land toegewezen op basis van het landenplan. Daarin beschrijven we aan welke prioritaire doelen uit het beleidskader we in 2021 samen met partners willen werken. De landenplannen vormen het kader voor de samenwerking met andere organisaties (zie ook 'Samen Kerk in Actie wereldwijd').

De specificatie van de bestedingen naar land en budgetlijn is als volgt:

Subsidies en bijdragen (x € 1.000)	Binnenl. diaconaat	Zending	Wereld- diaconaat	Noodhulp/ vluchteling	Begroting 2021	Perc. 2021	Perc. 2020
Latijns Amerika		500	1.350	150	2.000	11%	12%
Afrika		1.350	1.700	1.250	4.300	23%	25%
Azië		1.800	2.300	1.100	5.200	28%	29%
Midden Oosten		900	1.000	1.000	2.900	16%	17%
Oost Europa		100	400		500	3%	3%
Nederland	880				880	5%	5%
Overige		850	850	1.000	2.700	15%	10%
	880	5.500	7.600	4.500	18.480	100%	100%

Kerk in Actie en GZB willen meer gezamenlijk optrekken. In 2021 vertaalt zich dat vooral in samenwerking in het Midden-Oosten (kerken in de minderheid) en in zuidelijk Afrika (kerken en hun inzet voor vluchtelingen/migranten).

Kerk in Actie heeft ook een lange geschiedenis van nauwe samenwerking met ICCO. De randvoorwaarden voor deze samenwerking zijn in 2019 opnieuw gedefinieerd. Zo sluiten we beter aan bij de eigen ontwikkeling van zowel ICCO als Kerk in Actie. Vooropstaat dat Kerk in Actie dicht bij de

kerk wil staan, zowel bij de eigen gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland als in de relatie tot kerken elders in de wereld. In sommige landen sluit het beleid van de lokale ICCO-vertegenwoordiging daar nauw op aan, dan blijft er in 2021 samenwerking op diaconaal gebied. Er vindt alleen inhoudelijke ondersteuning plaats.

Voor de meeste landen waar Kerk in Actie actief is, ligt de regie en uitvoering bij de Kerk in Actie-staf. We hebben een eigen profiel en missie en zoeken van daaruit samenwerking met andere organisaties die dat profiel kunnen versterken en/of er complementair aan zijn. Kerk in Actie blijft na 1 januari 2021 zelfstandig lid van Giro 555.

5.1 Samen Kerk in Actie in Nederland

Toelichting op de begroting van binnenlands diaconaat

Het werk van Kerk in Actie in Nederland richt zich op het ondersteunen van plaatselijke diaconieën. Voor elk van hen ligt er een opdracht op de vijf prioriteiten, toegespitst op hun eigen omgeving. Onze dienstverlening aan deze plaatselijke diaconieën heeft alleen kwaliteit als we aansluiten op vragen uit de gemeenten en als we samen betere antwoorden en handelingsperspectieven vinden.

In het kader van de vernieuwde dienstverlening aan plaatselijke gemeenten wordt er in 2021 onderzoek gedaan naar de behoeften en vragen van deze plaatselijke diaconieën. De nieuwe structuur van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk biedt goede kansen om het werk van diaconieën te verbinden met een bredere agenda van toekomstgericht kerk-zijn.

De steunverlening binnenland sluit aan bij de beleidsprioriteiten van Kerk in Actie. Er is in de begroting van Kerk in Actie € 880 k gereserveerd voor steunverlening binnenland. In 2021 is er binnen deze begroting ruimte voor ondersteuning van nieuwe lokale diaconale initiatieven. Per beleidsprioriteit is de focus als volgt:

- **Armoedebestrijding**

In het werk van Kerk in Actie is armoedebestrijding altijd een belangrijk werkveld geweest dat samen met plaatselijke gemeenten/diaconieën in Nederland wordt ingevuld. Op lokaal niveau sluit armoedebestrijding aan bij lokale problematiek – flexibiliteit voor nieuwe noden is nodig. De COVID-19-crisis illustreert dit door de opkomst van nieuwe initiatieven en het opnieuw op de agenda zetten van de kwetsbaarheid van grote groepen Nederlanders.

De resultaten van het armoedeonderzoek 2019 geven inzicht in de uitdagingen van lokale diaconieën. Dit onderzoek zal in 2021 verdiept worden, in aansluiting op de nieuwe werkwijze in de dienstverlening aan plaatselijke gemeenten (inventarisatie van vragen en behoeften).

Daarnaast zal Kerk in Actie bij de politiek in Nederland aandacht vragen voor het bestrijden van hardnekkige armoede en uitsluiting. In het kader van armoedebestrijding steunen we in 2021 organisaties als Schuldhulpmaatje. Een eigen speerpunt is het ontwikkelen van diaconale presentieplekken, samen met lokale diaconieën. We willen minimaal vijf nieuwe initiatieven ondersteunen van diaconieën in regio's met aantoonbare armoedeproblematiek.

- **De Bijbel als levensbron**

De Bijbel als prioriteit van Kerk in Actie vertaalt zich in het binnenlands diaconaat in het aanbieden van werkvormen voor bijbelse inspiratie voor het diaconale werk en in het stimuleren en verzelfstandigen van de methode contextueel bijbellezen. Daarnaast bieden we in het kader van contacten met migrantenkerken het samen de Bijbel lezen als vorm van ontmoeting en gesprek aan.

- **Kerk in de minderheid**

Met activiteiten die gericht zijn op de toekomst van diaconaat, geven we in Nederland invulling aan de

beleidsprioriteit 'kerken in de minderheid'. In een krimpende kerk is het diaconale werk steeds belangrijker voor een zichtbaar profiel van de kerken in de samenleving. Diaconaat kan nog veel meer kleur en herkenbaarheid krijgen als uiting van de kerk als vindplaats van geloof, hoop en liefde.

- **Kinderen en jongeren**

Binnen de bredere armoedeagenda is er specifieke aandacht voor de positie van kinderen. Er zijn te veel gezinnen die structureel onder de armoedegrens leven: het gaat in Nederland om 10% van de kinderen. De diaconale presentieplekken leveren praktijkervaring voor nieuwe vormen van diaconaat voor deze doelgroep. Kerk in Actie heeft specifieke aandacht voor kinderen van gevangenen. In samenwerking met partners stimuleren we plaatselijke gemeenten om betrokken te zijn bij deze kinderen en families.

- **Mensen op zoek naar veiligheid**

Voor Kerk in Actie is hulp aan vluchtelingen en ontheemden een topprioriteit waar we integraal (in binnen- en buitenland) aan werken. We voeren onze opdracht uit samen met kerken in de landen van herkomst en in de landen van opvang, en we staan vluchtelingen bij die in Europa en Nederland terechtkomen. In 2021 bouwen we het netwerk van kerken die zich inzetten voor vluchtelingen verder uit. Ook geven we samen met plaatselijke gemeenten extra aandacht aan vluchtelingenkinderen. De verspreiding van het 'vluchtschrift' voorziet in een behoefte en zal in 2021 voortgezet worden. Specifieke aandacht is er voor inburgering in Nederland en voor de positie van mensen die om hun geloof gevlucht zijn of niet kunnen terugkeren naar het land van oorsprong (commissie-Plaisier).

5.2 Samen Kerk in Actie wereldwijd

Toelichting op de begroting van zending, werelddiaconaat en noodhulp

Kerk in Actie zal in 2021 in meer dan 30 landen actief zijn. Op basis van een 'landenplan' werken we met kerkelijke en christelijke partners samen om de doelen op steunverlening te behalen. In het landenplan beschrijven we met welke partners we werken aan de doelstellingen vanuit het beleidskader. We actualiseren de landenplannen jaarlijks. Voor 2021 zijn ze aangepast aan de realiteit van een doorgaande COVID-19-crisis. Het landenplan bevat een gedetailleerde begroting per partnerorganisatie.

2021 is het laatste jaar voor steun aan partners in Mozambique, Cambodja, Mali en Brazilië. In deze landen is in een periode van drie jaar de steun afgebouwd omdat het pakket te klein is geworden en/of te weinig aansluiting heeft bij een kerkelijk netwerk. Dit past ook in het beleid van Kerk in Actie om in de landen van uitvoering bij voorkeur een breed pakket aan te bieden.

Hierna bespreken we onze plannen voor 2021 per regio.

- **Latijns-Amerika**

In Latijns-Amerika werkt Kerk in Actie in Bolivia, Colombia, Guatemala, Nicaragua en Cuba. In deze regio concentreren we ons op twee prioriteiten: 'de Bijbel als levensbron' en 'kinderen en jongeren'.

Kerk in Actie zet in op het toegankelijk maken van de Bijbel door laagdrempelige methoden van bijbelstudie en door bijbelonderwijs aan het toekomstige kader van de protestantse kerken. We hopen dat we in 2021 een docent kunnen uitzenden naar Colombia in het kader van contextueel bijbelles. De eerder voorziene uitzending voor bijbelonderwijs in Nicaragua wordt aangehouden in verband met de onrustige politieke situatie. In Cuba blijven we in 2021 solidair met de kleine protestantse kerken die binnen de smalle marges van de overheidscontrole relevant willen zijn voor de eigen samenleving.

Kansen voor kinderen en jongeren is het speerpunt in het diaconale werk in Latijns-Amerika. Kerk in Actie heeft hier een stevig netwerk. We zetten ons in voor verbinding van professionele organisaties

voor kinderen en jongeren met het kerkelijk netwerk. Samen met ICCO wordt gewerkt aan een toekomst voor jongeren via onder meer het model van 'kookscholen': kwetsbare jongeren worden opgeleid tot eigentijdse koks die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben.

In het diaconale werk stimuleren we aandacht voor de Bijbel als inspiratiebron voor het zelfverstaan en zelfvertrouwen van kwetsbare groepen. Er zijn goede voorbeelden die andere organisaties kunnen helpen om de verbinding tussen de Bijbel en de sociale context te maken.

De druk op Colombia blijft hoog als gevolg van de crisis in Venezuela. Vele duizenden mensen zoeken hun toevlucht in Colombia. Kerk in Actie zal ook in 2021 partnerorganisaties ondersteunen die zich specifiek richten op kwetsbare groepen, zoals alleenreizende meisjes. Inzet is om naast opvang ook perspectief te geven op opleiding en werk.

In de begroting 2021 van Kerk in Actie is € 500 k voor zending, € 1.350 k voor werelddiaconaat en een beperkt bedrag (€ 150 k) voor te voorziene noodhulp (Colombia) gereserveerd. In geval van nieuwe rampen in Latijns-Amerika zijn er gelden beschikbaar via de bijdrage van Kerk in Actie aan het Rapid Response Fund van ACT en/of uit de nog niet toebedeelde gelden voor noodhulp in de begroting 2021.

- **Afrika**

In Afrika werkt Kerk in Actie in drie regio's (zuidelijk Afrika: Zambia en Zuid-Afrika; westelijk Afrika: Ghana, Nigeria, Kameroen, Burkina Faso; centraal en oostelijk Afrika: Zuid-Soedan, Kenia, Oeganda, Ethiopië en Rwanda). In Afrika zijn de prioritaire thema's vaak met elkaar verbonden omdat kerken daar een brede maatschappelijke rol vervullen.

Dit continent blijft op veel plaatsen het toneel van onrust en instabiliteit. Eind 2020 is de situatie in Ethiopië ernstig verslechterd. Vele tienduizenden mensen zijn de regio Tigray ontvlucht naar Soedan en andere buurlanden. Kerken zetten zich in voor de opvang van deze vluchtelingen en het bieden van een langetermijnperspectief. Kerk in Actie houdt in de begroting voor Afrika 2021 rekening met een toename in het verstrekken van hulp aan vluchtelingen en ontheemden.

Belangrijke partners voor noodhulp in Afrika zijn de Lutherse Kerk in Noord-Kameroen, de Evangelisch-Koptische Kerk in Ethiopië en de Kerk van Oeganda (Church of Uganda). In 2021 blijven we investeren in het versterken van hun capaciteit om noodhulp te kunnen uitvoeren, aangezien er in een aantal gebieden in Afrika sprake is van een bijna permanente rampsituatie.

Kerk in Actie werkt daarnaast in Afrika aan structurele oorzaken van armoede en (gedwongen) migratie, door zich in te zetten voor het bestrijden van kinderarbeid, en jongeren toegang te geven tot opleiding en werk. In Kenia ronden we in 2021 een pilotproject af waarin over grenzen van cultuur en religie heen jongeren een beroepsperspectief wordt geboden. De resultaten kunnen op andere plekken benut worden, want het ontbreken van toekomstkansen voor jongeren is hét grote probleem in veel Afrikaanse landen.

In gebieden ten zuiden van Noord-Afrika en de Sub-Sahara-landen staat de verhouding tussen christenen en moslims steeds meer op scherp. Kerk in Actie steunt kerken in de minderheid bij hun getuigenis in de samenleving, in de vorm die passend is binnen de eigen context. Zo blijft er in 2021 extra aandacht voor de Lutherse Kerk in Noord-Kameroen, die vecht tegen klimaatverandering en tegen het oprukkend geweld van radicale islamitische groeperingen.

In Noord-Nigeria zetten we in 2021 extra geld in om partners te ondersteunen bij noodhulp én wederopbouw voor mensen die op drift zijn geraakt vanwege het geweld. Belangrijk onderdeel van het werk is de inzet van kerken voor traumahealing en samenwerking tussen dorpsbewoners met verschillende geloofsovertuigingen.

De Bijbel gaat open in zuidelijk Afrika. Daar wordt de aanpak van het lezen van de Bijbel vanuit de eigen

context toegepast door verschillende partners van Kerk in Actie. Een uitgezonden medewerker blijft ook na haar terugkeer aan het Beyers Naudé-centrum in Stellenbosch verbonden om predikanten toe te rusten om de Bijbel te lezen vanuit de vragen van het dagelijks leven. Een uitgezonden familie kon na een verblijf van enkele maanden in Nederland in de tweede helft van 2020 terugkeren naar hun werkplek bij de Justo Mwale University in Lusaka, Zambia. We zien dat er door migratie ook nieuwe kansen zijn voor evangelieverkondiging, waardoor er een nieuw beroep op Kerk in Actie gedaan wordt.

Voor het werk in Afrika heeft Kerk in Actie € 1.350 k gereserveerd vanuit de gelden voor zending en € 1.700 k vanuit de gelden voor werelddiaconaat. Nu al is te voorzien dat er voor opvang van vluchtelingen en ontheemden in verschillende landen ook in 2021 inzet nodig blijft. Er zal ook veel hulp nodig zijn voor de bestrijding van gevolgen van droogtes, orkanen en sprinkhanenplagen. Voor te voorzien noodhulp in deze landen reserveren we € 1.250k.

- **Azië**

Dit immense continent herbergt meer dan 4,5 miljard inwoners. Kerk in Actie werkt in Indonesië, Pakistan, Bangladesh, China, India, Nepal en Myanmar. De mogelijkheden van christelijke presentie zijn in elk land anders, maar 'kerken in de minderheid' is een belangrijk thema in heel Azië. In veel landen staan de rechten van religieuze minderheden in toenemende mate onder druk.

Kerken in Azië hebben ervaring met het zijn van een minderheid. Ze hebben geleerd bruggen te bouwen naar de samenleving en naar andere geloofsgroepen. We steunen de kleine kerken in Pakistan en Bangladesh in toerusting en bijbelonderwijs, maar ook in hun diaconale inzet om relevant te zijn voor de samenleving door het geven van kansen aan kinderen en jongeren.

In Bangladesh is naar schatting slechts 0,5% van de bevolking christen. Het is een grote opgave voor de kleine gemeenschappen om volwaardig kerk te zijn. Tegelijk groeit de kerk in Bangladesh. Kerk in Actie zet in op het ondersteunen van theologische training voor voorgangers en gemeenteleden.

We vinden het belangrijk om ook de personele relatie met de kerken in Indonesië te versterken. In 2020 werden medewerkers uitgezonden naar de christelijke universiteit UKDW in Yogyakarta. Mogelijkheden voor meer uitzendingen naar enkele sleutelpartners worden opgepakt als de omstandigheden daarvoor weer geschikt zijn. Om plaatselijke diaconale initiatieven een kans te geven, is in 2020 een succesvol experiment gedaan waarin kerkelijke organisaties een nieuw voorstel voor diaconaal werk konden indienen. Dit zetten we in 2021 voort.

Het christendom in Nepal is relatief jong. Kerk in Actie-partners zoals UMN (United Mission for Nepal) ondersteunen christelijke gemeenschappen in hun ontwikkeling en hun rol in de samenleving. Veel inwoners van Nepal migreren naar het buitenland op zoek naar werk en inkomen. Door de corona-epidemie moesten velen van hen gedwongen terugkeren. Hun familie mist het inkomen en in de dorpen van herkomst is geen perspectief op werk. De levensomstandigheden van veel gezinnen zijn schrijnend.

Met ondersteuning van het ICCO-kantoor in Nepal hebben de partnerorganisaties een driejarig project ontwikkeld om in twee regio's mensen naar werk en inkomen te begeleiden. Daarnaast steunt Kerk in Actie UMN bij het weerbaar maken van dorpsgemeenschappen tegen de gevolgen van aardbevingen en andere grote natuurrampen.

In Azië hebben we veel geïnvesteerd in het versterken van ons netwerk voor noodhulp. In 2021 wordt dit voortgezet, met name in Indonesië. De kerken in Indonesië worden steeds vaker geconfronteerd met natuurrampen in de eigen omgeving en willen graag goede hulp kunnen verlenen.

Voor het werk in Azië is € 1.800 k gereserveerd uit de gelden voor zending en € 2.300 k voor diaconale doelen. Daarnaast is er vanuit noodhulpgelden een voorziening getroffen van € 1.100 k voor onder meer voortzetting van hulp aan Rohingya-vluchtelingen in Bangladesh en voor vervolgvactiteiten voor de door

sprinkhanenplagen getroffen landbouwgebieden in Pakistan.

- **Midden-Oosten**

Onder het motto 'versterk de kerk in het Midden-Oosten' heeft Kerk in Actie de afgelopen jaren campagne gevoerd voor steun aan de christelijke gemeenschappen in deze regio. Met het prioritaire thema 'kerken in de minderheid' hebben we gekozen voor een stevige en langdurige betrokkenheid. Die betrokkenheid vertaalt zich in steun aan bijbelwerk in Egypte, Palestina en de Golfstaten, en aan het diaconale werk van kerken.

De verwachting is dat er langzamerhand meer mogelijkheden komen voor wederopbouw en dat daarmee de inzet voor noodhulp zal verschuiven naar herstel en het vergroten van kansen voor vluchtelingen op zelfstandigheid en een eigen inkomen. Structurele inspanning voor verbetering van hun situatie zal in 2021 nodig zijn. Kerk in Actie heeft sinds 2017 een medewerker voor noodhulp in Amman. Daardoor kunnen we partners nog beter ondersteunen en directe contacten onderhouden met kerken en netwerken in de regio.

Kerk in Actie wil de komende jaren stevig inzetten op het ondersteunen van herstel van religieuze infrastructuur in Syrië. Daarbij gaat het onder meer om herstel van kerkgebouwen, scholen, klinieken e.d. Voor de kerken in Syrië zijn in 2018 stappen gezet om een fonds (Restoration Fund) op te zetten voor herstel van kerkelijke infrastructuur (zowel kerkgebouwen als sociaal-diaconale gebouwen zoals scholen, crèches, klinieken). In 2019 zijn enkele pilotprojecten van start gegaan waarbij wordt samengewerkt met verschillende kerken en de Raad van Kerken van het Midden Oosten (MECC). In 2020 is het fonds formeel van start gegaan met de participatie van elf Syrische kerken. De structuur van een fonds biedt de mogelijkheid tot deelname van zowel kerken in het Midden-Oosten als zusterkerken/organisaties daarbuiten. We werken op deze doelstelling samen met de GZB.

Goede relaties en het – vanaf de start – betrekken van lokale kerken en hun vertegenwoordigers is fundamenteel voor het kunnen uitvoeren van deze complexe taak. We zijn dan ook dankbaar voor de inzet van twee uitgezonden medewerkers. Ze zijn als docenten verbonden aan de NEST (Near Eastern School of Theology) en vormen tegelijk de verbinding tussen kerken in Libanon, Syrië en Nederland. Zij zijn nauw betrokken bij noodhulp door kerken na de enorme explosie in Beiroet in de zomer van 2020.

Voor kerken in de minderheid is aandacht voor jongeren enorm belangrijk: zij zijn de toekomst van de kerk, maar zien vaak geen andere keuze dan te vertrekken naar het buitenland. Ook is het niet altijd gemakkelijk om als jonge christen je plek te vinden in kerk en samenleving. Kerk in Actie investeert in 2021 in jongerenprogramma's van kerken en verwante organisaties zoals Youth for Christ en YWCA, om jongeren kansen te bieden en een omgeving te creëren waarin zij met andere jongeren kunnen optrekken.

Voor het werk in het Midden-Oosten is € 900 k gereserveerd vanuit de gelden voor zending en € 1.000 k voor werelddiaconaat. Voor hulp aan vluchtelingen is eveneens € 1.000 k opgenomen.

- **Oost-Europa**

Kerk in Actie richt zich in Oost-Europa op Moldavië en Oekraïne. We zetten ons in voor de meest kwetsbaren in de samenleving, met name kinderen en jongeren. Een kleine inzet is er op de prioriteit toegankelijkheid van de Bijbel. De betrokkenheid vanuit plaatselijke gemeenten in Nederland bij Moldavië is groot en er is veel belangstelling om met Kerk in Actie de partners daar te bezoeken. Moldavië blijft het allerarmste land in Europa. Door armoede en gebrek aan werk zoeken veel mannen en vrouwen werk in het buitenland. Dit heeft tot gevolg dat ouderen en kinderen achterblijven. Onze partners zetten zich in voor een veilige omgeving voor kinderen en voor zorg aan de ouderen, die vaak alleen achterblijven en/of de zorg voor kinderen hebben moeten overnemen.

Voor het werk in Oost-Europa is € 100 k in de begroting van zending gereserveerd en € 400 k aan middelen werelddiaconaat.

- **Overige middelen**

Kerk in Actie reserveert in de begrotingen van zending en werelddiaconaat een post 'overige bestemmingen' van € 1.700 k. Daaruit worden de bijdragen aan internationale netwerken (zoals de Wereldraad van Kerken en ACT-alliance) gefinancierd, daarnaast is er ruimte voor noodhulp bij nieuwe rampen en voor nieuwe initiatieven en het inspelen op de actualiteit.

6. Personeel en organisatie

Het werk van Kerk in Actie wordt uitgevoerd als onderdeel van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. Kerk in Actie wordt ondersteund door medewerkers communicatie en fondsenwerving en medewerkers financiën en control. Het beleidskader van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk ('De toekomst open tegemoet') kiest voor dienstverlening dicht bij plaatselijke gemeenten en in nauwe samenwerking met de kerkelijke structuur van 11 regionale verbanden (classes). Dit biedt nieuwe kansen voor versterking van de diaconale rol van plaatselijke gemeenten. Kerk in Actie zal daarom enkele medewerkers vrijstellen om nieuwe vormen van plaatselijke diaconale presentie te ondersteunen.

6.1 Formatie

De personeelsformatie ten behoeve van Kerk in Actie is als volgt:

Formatie t.b.v. Kerk in Actie <i>(in fte's)</i>	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019 (Gemiddeld)	Rekening 2018 (Gemiddeld)
Basisformatie Kerk in Actie	30,7	30,5	28,4	26,9
Communicatie en fondsenwerving:				
C&F - fondsenwerving en donateursadm.	7,1	6,5	6,5	6,8
C&F - KIA-voorlichting en communicatie	8,3	7,0	7,0	9,3
	46,1	44,0	41,9	43,0
Beheer en administratie:				
% aandeel Kerk in Actie	19%	17%	15%	15%
fte aandeel Kerk in Actie	8,7	5,8	5,5	5,6
Totaal Kerk in Actie	54,71	49,76	47,35	48,64
<i>Beheer en administratie:</i>				
Directie en secretariaat	3,2			
Beheer en ondersteuning:				
Algemeen/management	3,0	1,5	0,5	2,9
Human resources en traktementen	8,8			
Financiën & Control	13,9	17,0	17,2	17,0
Automatisering (IT)	5,8	2,9	2,8	6,8
Facilitaire Zaken	9,8	13,0	14,8	10,2
	44,5	34,5	35,2	36,9

Basisformatie

De basisformatie voor Kerk in Actie blijft in 2021 neemt iets toe in vergelijking met 2020. Bovendien zit er flexibiliteit in het personeelsbestand, onder meer door enkele tijdelijke projectaanstellingen.

Communicatie en fondsenwerving

Een toename is zichtbaar bij de inzet vanuit communicatie. Dit is in lijn met de ambitie zoals geformuleerd in het Beleidskader, en hiermee wordt uitvoering gegeven aan het besluit om het verhaal van Kerk in Actie breder en directer onder de aandacht van het publiek te brengen.

Beheer en administratie

De toename is allereerst te verklaren doordat voor deze beleidsplan periode is besloten om ook de formatie en kosten van de Directie en de afdeling Human Resources als Beheer en administratie aan te merken. Voorheen werd het grootste gedeelte van het werk van Kerk in Actie nog in gezamenlijkheid met ICCO uitgevoerd. Hierdoor vielen bepaalde activiteiten buiten de doorbelasting. Alhoewel deze samenwerking m.i.v. 2019 werd afgebouwd is besloten om deze methodiek voor de voorgaande beleidsplan periode te laten gelden. Voor deze nieuwe beleidsplan periode is de doorbelastings- methodiek in overeenstemming met de actuele situatie gebracht.

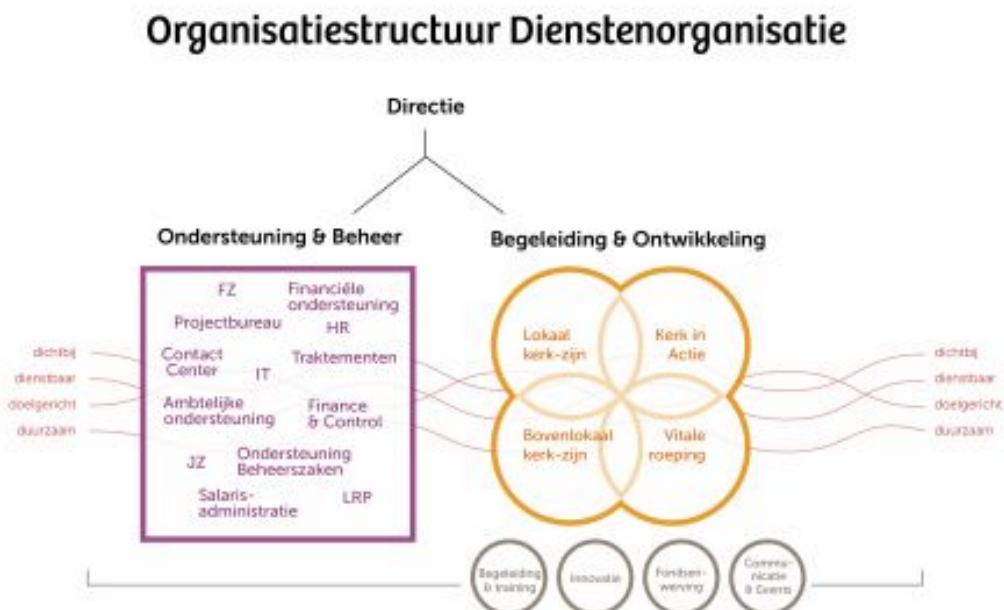
Verder is procentuele aandeel van de formatie van Kerk in Actie t.o.v. de totale formatie van de Dienstenorganisatie met 2% gestegen.

Kerk in Actie sluit in 2021 aan bij de nieuwe structuur van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk. Deze nieuwe structuur wordt naar verwachting in de eerste helft van 2021 ingevoerd.

6.2 Organisatie

Vanuit de visie en missie van Kerk in Actie is de verbinding tussen wat kerken in Nederland doen en wat er wereldwijd gebeurt fundamenteel. Het gaat immers om 'samen de kerk in actie'. Het beleidskader van Kerk in Actie zet in op synergie tussen binnenland en buitenland en op verbinding tussen zending en diaconaat. Dat betekent dat medewerkers veel van hun werk teamoverstijgend doen, in samenwerking met collega's van Kerk in Actie en andere programmalijnen in de dienstenorganisatie.

Het organogram van de Dienstenorganisatie is als volgt:

6.3 Personeelskosten directie

De personeelskosten van de directie van de dienstenorganisatie over 2021 zijn als volgt:

Personeelskosten directie	G.J. de Groot directeur	Begroting 2021	Rekening 2020	Rekening 2019
<i>Dienstverband</i>				
<i>Aard (looptijd)</i>	<i>Bepaald</i>			
<i>Uren (voltijds werkweek)</i>	40			
<i>Parttime percentage</i>	111%			
<i>Periode</i>	01/12			
<i>Bezoldiging (x € 1.000)</i>				
<i>Jaarinkomen:</i>				
Bruto loon/salaris	113	113	107	100
Vakantiegeld	9	9	9	8
Eindejaarsuitkering	9	9	9	8
Variabel jaarinkomen				
Totaal jaarinkomen	131	131	125	116
Sociale lasten	10	10	11	11
Belastbare vergoedingen/bijtellingen				
Pensioenlasten	15	15	14	13
Overige beloningen op termijn				
Uitkeringen beëindiging dienstverband				
Totaal overige lasten en vergoedingen	25	25	25	24
Totaal bezoldiging	156	156	150	140

Het jaarinkomen van de directie is dus € 135k en blijft binnen het maximum van € 169 k (1 fte, 12 maanden) volgens de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties (versie december 2020, ingangsdatum 1-1-21). Ook de totale bezoldiging, d.w.z. het jaarinkomen plus de belaste vergoedingen/bijtellingen, de sociale lasten, de pensioenlasten en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 209k per jaar.

Via de doorbelasting kosten beheer en administratie komt 19% van de totale bezoldiging ten laste van Kerk in Actie.

7. Begroting 2021 Kerk in Actie

7.1 Staat van baten en lasten

Baten (x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
Baten van particulieren	23.544	22.780	22.813
Baten van verplichte bijdragen van gemeenten	473	420	431
Baten verbonden organisaties zonder winststreven	1.600	1.615	1.447
Baten andere organisaties zonder winststreven	1.400	1.675	2.284
Baten van subsidies van overheden	0	0	0
Totaal geworven baten	27.017	26.490	26.976
Baten uit dienstverlening	33	75	162
Overige baten	0	25	41
Totaal baten	27.050	26.590	27.179

Lasten (x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
Besteding aan doelstellingen			
Zending	7.293	7.332	7.170
Werelddiaconaat	10.127	10.600	8.836
Noodhulp	5.426	3.368	7.229
Binnenlands diaconaat	1.776	1.998	1.844
	24.622	23.298	25.080
Wervingskosten	3.118	3.057	3.108
Kosten beheer en administratie	1.380	800	785
Totaal lasten	29.120	27.155	28.973
Saldo voor financiële baten en lasten	-2.070	-565	-1.794
Saldo financiële baten en lasten	0	2	0
Saldo van baten en lasten	-2.070	-563	-1.794

7.2 Resultaatverdeling

Resultaatverdeling (totaal) <i>(x € 1000)</i>	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
Bestemmingsreserves	-2.070	-563	-706
Fondsen	0	0	-1.086
Totaal reserves en fondsen	-2.070	-563	-1.792

Resultaatverdeling (gespecificeerd)	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
<i>Bestemmingsreserves Kerk in Actie</i>			
Revolving Fund Kinderen in de Knel	0	0	407
Revolving Fund Werelddiaconaat	775	0	1.403
Revolving Fund Zending	-280	-313	410
Revolving Fund Noodhulp	-2.615	-231	-2.605
Egalisatiereserve diaconaal werk	50	-18	-52
Egalisatiereserve ZZO	0	0	-270
Totaal bestemmingsreserves	-2.070	-563	-706
<i>Noodhulpfondsen Kerk in Actie</i>			
Actieweek vluchtelingen	0	0	-101
Hongersnood Ethiopië	0	0	-165
Indonesië (Sulawesi)	0	0	-367
<i>Noodhulpfondsen Kerk in Actie via de SHO</i>			
Indonesië (Sulawesi)	0	0	-230
<i>Overige fondsen kerk in Actie</i>			
Projectenfonds EO Metterdaad	0	0	-52
Projectenfonds particuliere schenkingen	0	0	-173
	0	0	-225
Totaal bestemmingsfondsen	0	0	-1.086
Totaal	-2.070	-563	-1.794

7.3 Toelichting op de begroting

Baten De stijgende lijn van de afgelopen jaren in de baten van particulieren is ook in de begroting 2021 doorgetrokken. De baten van andere organisaties daarentegen zijn als gevolg van de lagere bijdrage van de EO lager dan voorheen. Per saldo is er € 460k meer beschikbaar voor de doelstelling.

Lasten De totale lasten naar doelstelling worden onderstaand volgens de richtlijnen van het CBF als volgt weergegeven:

Lasten doelstellingen (x € 1.000)	Programma- en overige activiteiten Kerk in Actie						
	Zending	Wereld- diaconaat	Noodhulp	Binnenl. diaconaat	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
<i>Directe steunverlening</i>							
- Subsidies en bijdragen	5.500	7.600	4.500	880	18.480	17.955	20.363
- Afdrachten contributies e.d.	0	50	0	13	63	63	18
- Activiteiten incl. uitbesteed werk	0	30	0	34	64	203	244
- Inzet van/aan andere progr. lijnen	0	0	0	0	0	0	0
- Publiciteit en communicatie	0	0	0	0	0	0	0
Personeelskosten	955	955	501	625	3.035	2.814	2.675
Huisvestingskosten	0	0	0	0	0	0	0
Kantoor en algemene kosten	33	41	9	15	98	98	113
Medefinanciering andere programma's	805	1.451	416	210	2.882	2.165	1.666
Totaal lasten (voor doorbelasting)	7.293	10.127	5.426	1.776	24.622	23.298	25.080
Beheer & administratie naar doelstelling	414	444	233	290	1.380	800	785
	7.707	10.570	5.659	2.066	26.002	24.098	25.865
Werving baten naar doelstelling	832	1.621	435	230	3.118	3.057	3.108
Totaal lasten doelstellingen	8.539	12.191	6.094	2.296	29.120	27.155	28.973

Subsidies en bijdragen Sinds 2019 is er meer geïnvesteerd in noodhulp projecten. De hoogte van subsidies en bijdragen in 2021 is in lijn met die van 2020.

Personeelskosten

In de personeelskosten 2021 is rekening gehouden met een algemene loonkostenstijging van 3% op jaarbasis. In de begroting 2021 is verder per functie begroot. In de meeste gevallen is hierbij de maximum trede van de schaal aangehouden. In voorgaande jaren zijn de personeelskosten berekend op basis van de inschaling van de op de betreffende functie geplaatste medewerk(st)er

Medefinanciering andere programmalijnen

Zowel de formatie als het out of pocket kosten budget voor communicatie is significant gestegen. Dit is in lijn met de ambitie zoals geformuleerd in het strategisch beleidskader 2021-2025 van de Dienstenorganisatie van de Protestantse kerk. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het besluit om het verhaal van Kerk in Actie breder en directer onder de aandacht van het publiek te brengen. Meer dan voorheen zal dit gebeuren via mediakanalen (TV, events) die een grotere en andere schare volgers hebben dan de traditionele media (print).

Werving baten

De totale investering in fondsenwerving is evenals in voorgaande jaren bepaald op 12,5% van de opbrengsten uit vrijwillige geldwerving (particulieren en kerken) plus de baten van bijdragen van andere organisaties. In de jaren 2019 en 2020 is veel aandacht geweest voor de ontwikkeling van de IT systemen ten behoeve van de fondsenwerving en donateursadministratie. In de komende jaren zullen deze systemen steeds verder worden geoptimaliseerd. De hiermee verband houdende kosten zijn, in tegenstelling tot eerdere jaren, onderdeel van de IT begroting, en worden daarmee via de post beheer en administratie doorbelast.

Beheer en administratie

De kosten voor beheer en administratie zijn fors hoger dan in de begroting 2020. Dit heeft een tweetal hoofdoorzaken. Allereerst is besloten om de methodiek van doorbelasting voor de jaren 2021 tot en met 2025 te wijzigen. Anders dan voorheen worden nu ook de kosten van de directie (2021: € 450k) en Human resources (2021: € 888k) gerekend tot de beheer en administratiekosten. Ten tweede wordt er ook in 2021 meer geïnvesteerd in IT en zijn de kosten van alle applicaties t.b.v. de bedrijfsvoering (incl. de applicatie voor fondsenwerving) in de IT begroting opgenomen.

De totale lastenverdeling inclusief werving baten en beheer en administratie is als volgt:

Lastenverdeling totaal (x € 1.000)	Lasten doelstel- lingen	Werving baten	Kosten beheer & adm.	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
<i>Directe steunverlening</i>						
- Subsidies en bijdragen	18.480	0		18.480	17.955	20.363
- Afdrachten contributies e.d.	63	0		63	63	18
- Activiteiten incl. uitbesteed werk	64	1.532		1.596	1.735	1.958
- Inzet van/aan andere progr. lijnen	0	191		191	191	0
- Publiciteit en communicatie	0	0		0	0	0
Personeelskosten	3.035	952	643	4.630	4.083	3.948
Huisvestingskosten	0	0	245	245	190	145
Kantoor en algemene kosten	98	1	453	552	372	450
Dotaties aan voorzieningen			39	39	21	17
Doorbelaste kosten B&A vanuit C&F		442		442	381	407
Medefinanciering andere programma's	2.882			2.882	2.165	1.666
Totaal lasten (voor doorbelasting)	24.622	3.118	1.380	29.120	27.155	28.973
Doorbelaste kosten kosten beheer & administratie naar doelstelling	1.380		-1.380	0	0	0
	26.002	3.118	0	29.120	27.155	28.973
Werving baten	3.118	-3.118		0		
Totaal lasten doelstellingen	29.120	0	0	29.120	27.155	28.973

Resultaat Per saldo geeft dit alles een negatief saldo van baten en lasten van € 2.070 k. Dit bedrag zal worden onttrokken aan de bestemmingsreserves van Kerk in Actie.

7.4 Vermogen Kerk in Actie: beleid en normering

Het eigen vermogen van Kerk in Actie is als volgt onderverdeeld.

Reserves De reserves van Kerk in Actie vallen in de categorie bestemmingsreserves. Besteding van bestemmingsreserves kan slechts indien dit binnen de gegeven 'bestemming' plaatsvindt. De gevormde bestemmingsreserves mogen geen verplichting betreffen.

Fondsen Deze bestemmingsfondsen zijn vanwege de specifieke bestemming, die door derden (gevers of overheid) is bepaald, slechts aan te wenden voor de specifieke bestemming.

Beleid en normering bestemmingsreserves Kerk in Actie wijst jaarlijks op grond van de begroting, die is vastgesteld door de kleine synode, de bedragen toe ten behoeve van de steunverlening aan partners en projecten. Indien de steunverlening aan bepaalde projecten vertraagd is of om moverende redenen door de relatiebeheerders niet aan een project wordt toegekend, vloeien de gelden die niet besteed zijn terug in een *revolving fund*. Deze bestemmingsreserve kan aangewend worden om in een volgend jaar eventuele tekorten te dekken wanneer de inkomsten achterblijven bij de begroting. Op deze wijze wordt voorkomen dat een onverwachte daling van inkomsten leidt tot vermindering van al aan partners toegezegde steun.

Voor de hoogte van de *revolving funds* is de volgende norm door het bestuur van de Dienstenorganisatie vastgesteld..

Kerk in Actie wil voldoende reserves aanhouden om voor de periode 2021 t/m 2025 de bestaande programmering te kunnen blijven uitvoeren. Hiervoor is het nodig om (financiële) risico's zo mogelijk voor deze periode af te dekken.

De berekening van de hoogte van deze norm kent de volgende elementen.

1. Risico daling baten van particulieren / kerken van gemiddeld 2% per jaar t.o.v. begroting 2020;
2. In stand houden budget fondsenwerving als gevolg van mogelijke verlaging door deze daling;
3. Voor de overige baten is een marge aangehouden van 10% per jaar t.o.v. de begroting 2019;
4. Voor acute noodhulp bij rampen wereldwijd wordt een bedrag aangehouden van € 2.000 k;
5. Overige risico's uit vorderingen en overlopende activa. Deze bestaan vooral uit nog af te wikkelen maar nog niet ontvangen baten uit nalatenschappen.

Risico's die zich in het kader van de bedrijfsvoering kunnen voordoen zijn in de normering van de algemene risicoreserve van de Protestantse Kerk meegenomen. Deze hoeven derhalve niet binnen de Kerk in Actie-reserves te worden berekend.

Op grond van deze elementen is de normering als volgt berekend:

Bestemmingsreserves (x € 1.000)	Parti- culieren	Fondsen- werving	Overige baten	Acute noodhulp	Overige risico 's	Totaal norm
<i>Programma's Kerk in Actie:</i>						
Revolving fund Kinderen in de knel	900	115	0		192	1.207
Revolving fund Werelddiaconaat	2.500	310	865		450	4.125
Revolving fund Zending	1.900	240	810		291	3.241
Revolving fund Noodhulp	1.000	130		2.000		3.130
Egalisatiereserve diaconaal werk	500	65	230		54	849
	6.800	860	1.905	2.000	987	12.552

Verwacht verloop bestemmingsreserves

In totalen kan het verwachte verloop als volgt worden berekend. Hierbij is de begrote resultaatverdeling 2020 en 2021 meegenomen.

Bestemmingsreserves (x € 1.000)	Stand ult. 2019	Resultaat 2020/2021	Stand ult.2021	Norm baten	Norm overig	Norm totaal	Meer/ minder
<i>Programma's Kerk in Actie:</i>							
Revolving fund Kinderen in de knel	2.936	0	2.936	900	307	1.207	1.729
Revolving fund Werelddiaconaat*	7.077	774	7.851	3.365	760	4.125	3.726
Revolving fund Zending	8.404	-593	7.811	2.710	531	3.241	4.570
Revolving fund Noodhulp	3.398	-2.846	552	1.000	2.130	3.130	-2.578
Egalisatiereserve diaconaal werk	269	32	301	730	119	849	-548
Totaal	22.084	-2.633	19.451	8.705	3.847	12.552	6.899

7.5 Financiële ratio's bestedingen

Ratio's Kerk in Actie	Norm	Begroting 2021	Begroting 2020	Rekening 2019
% ten opzichte van de totale lasten				
Doelbestedingen subsidies en bijdragen		63,5%	66,1%	70,3%
Doelbestedingen via eigen organisatie		21,1%	19,7%	16,3%
	min. 70%	84,6%	85,8%	86,6%
Werving baten		10,7%	11,3%	10,7%
Kosten beheer en administratie	4,5-4,75%	4,7%	2,9%	2,7%
		100,0%	100,0%	100,0%
% ten opzichte van de totale baten				
Doelbestedingen subsidies en bijdragen		68,3%	67,5%	74,9%
Doelbestedingen via eigen organisatie		22,7%	20,1%	17,4%
		91,0%	87,6%	92,3%
Werving baten		11,5%	11,5%	11,4%
Kosten beheer en administratie		5,1%	3,0%	2,9%
Mutatie in reserves en fondsen		-7,7%	-2,1%	-6,6%
		100,0%	100,0%	100,0%
% t.o.v. opbrengst vrijwillige geldwerving				
Kosten werving particulieren en kerken	max.12,5%	12,5%	12,5%	12,5%

Doelbestedingen subsidies en bijdragen Dit betreft de direct met partners overeengekomen project- financieringen.

Doelbestedingen via eigen organisatie Het betreft hier activiteiten die in het kader van de doelstelling vanuit de eigen organisatie, en dus niet via partners, worden uitgevoerd. Deze activiteiten liggen onder meer op het gebied van binnenlands diaconaat en voorlichting en communicatie.

Kosten beheer en administratie Dit zijn de kosten van de Directie en ondersteunende afdelingen van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk (zoals Financiën, HRM en Facilitaire Zaken met huisvesting) die aan Kerk in Actie worden doorbelast op basis van de begrote bezetting.

Werving baten (kosten fondsenwerving) Hieronder wordt verstaan de kosten eigen fondsenwerving die specifiek betrekking hebben op de opbrengsten uit collecten, giften en schenkingen. Kosten met betrekking tot de werving van de overige baten worden niet apart gepresenteerd.